

Motie van informeren naar activeren**Van informeren naar activeren – omstanderstrainingen voor een veiliger Zoetermeer**

De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 2 juli 2026,

Constaterende dat:

- In het veiligheidsplan van de gemeente Zoetermeer wordt ingezet op voorlichtingscampagnes om inwoners bewust te maken van hun rol bij onveilige situaties op straat;
- Er in toenemende mate sprake is van gevoelens van onveiligheid in de openbare ruimte, onder andere door incidenten waarbij omstanders aanwezig zijn maar niet ingrijpen;
- Uit sociaal-psychologisch onderzoek blijkt dat mensen in noodsituaties vaak niet handelen, onder andere door onzekerheid, groepsdruk of gebrek aan handelingsperspectief;
- Tegelijkertijd onderzoek aantoon dat veel mensen wél bereid zijn te helpen, mits zij weten hoe zij veilig en effectief kunnen handelen;
- Praktijkvoorbeelden uit andere gemeenten en landen laten zien dat omstanderstrainingen (bystander intervention training) bijdragen aan meer handelingsbereidheid, sociale cohesie en daadwerkelijk ingrijpen bij onveilige situaties;

Overwegende dat:

- Voorlichting alleen onvoldoende is om gedragsverandering te realiseren en dat actieve vaardigheidstraining effectiever is;
- Met name jongeren (op scholen, sportverenigingen en in buurthuizen) een belangrijke doelgroep vormen, omdat zij bovengemiddeld te maken krijgen met groepsdynamiek en sociale druk, waardoor gerichte training hen kan helpen om in lastige situaties bewuster en zelfverzekerder te handelen;
- Trainingen en workshops inwoners concrete handvatten geven om veilig op te treden, bijvoorbeeld door de-escalatie, hulp inschakelen of het ondersteunen van slachtoffers;
- Het versterken van de rol van omstanders bijdraagt aan een weerbare samenleving en een veiliger straatbeeld;

Verzoekt het college:

- Onderzoek te doen naar de haalbaarheid van het inzetten van omstanderstrainingen en/of workshops in Zoetermeer, met specifieke aandacht voor jongeren op scholen, sportverenigingen en in buurthuizen;
- Daarbij verschillende uitvoeringsscenario's, kosten, partners (zoals onderwijs en welzijnsorganisaties) en verwachte effecten in kaart te brengen;
- De raad eind Q3 te informeren over de uitkomsten van dit onderzoek en mogelijke vervolgstappen.
-

En gaat over tot de orde van de dag.

Partij Democratie voor Zoetermeer (PDvZ)
Peter Lanza Raadslid